

YEŞİLAY LİSANSÜSTÜ TEZ ARAŞTIRMA BURSUSU DESTEK PROGRAMI**2026 YILI ARAŞTIRMA KONULARI LİSTESİ****Alkol Bağımlılığı**

- a. Gençlerde alkol tüketimini önleme çalışmalarının etkililik değerlendirmeleri
- b. Alkol tüketimi ile ilgili ulusal ve uluslararası yasal düzenlemeler ve uygulama sonuçları
- c. Alkol endüstrisi faaliyetlerinin alkol bağımlılığına etkileri
- d. Şiddet ve trafik kazaları bağlamında alkolün kamu sağlığına etkileri
- e. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler bağlamında OECD ülkelerinde alkol kullanımının etkileri
- f. Trafikte alkol kullanımının yol açtığı sorunlar
- g. Sosyal medya platformlarında alkol endüstrisi faaliyetleri
- h. Alkol tüketiminin tütün kullanımı ve diğer sağlık risk faktörleri ile birlikteliği
- i. Alkol bağımlılığını önleme çalışmalarının etkililik değerlendirmeleri
- j. Sosyal medya materyallerinin alkol tüketimine etkilerinin değerlendirilmesi
- k. Alkol kullanımının yol açtığı sosyal sorunlar
- l. Alkol tüketimi ile ilgili ulusal ve uluslararası yasal düzenlemeler ve politikaların alkol tüketimine etkilerinin değerlendirmesi
- m. Türkiye’de alkollü içeceklerin alkolsüz ve düşük alkollü formlarına karşı tutumlar ve bu içkilerin kullanım durumları
- n. Alkol endüstrisi faaliyetlerinin alkol tüketimine ve bağımlılığına etkileri

Tütün Bağımlılığı

- a. Elektronik sigara/ısıtılmış tütün ürünleri kullanım sıklığı ile ilgili çalışmalar
- b. Elektronik sigara/ısıtılmış tütün ürünlerine ilişkin etiyolojik çalışmalar
- c. Elektronik sigara/ısıtılmış tütün ürünleri kullanımı ile ilgili bilgi, tutum ve davranış değerlendirmeleri
- d. Elektronik sigaranın/ısıtılmış tütün ürünlerinin insan sağlığı üzerindeki etkileri
- e. Nargile kullanımı ile ilgili bilgi, tutum ve davranış değerlendirmeleri
- f. Tütün kullanımını önleme çalışmalarının etkililik değerlendirmeleri
- g. Düz paket uygulamasının etkilerine yönelik çalışmalar

- h. Ulusal ve uluslararası bazdaki sigara bıraktırma hizmetlerinin etkililik değerlendirmeleri
- i. Tütün ürünleri tüketimi ile ilgili ulusal ve uluslararası yasal düzenlemeler ve uygulama sonuçları
- j. Tütün endüstrisinin bölgesel faaliyetlerinin ve bu faaliyetlerin tüketim davranışına etkileri
- k. Tütün Kontrol Çerçeve Sözleşmesi'nin iç hukuk sistemlerine aktarılmasını inceleyen karşılaştırmalı çalışmalar
- l. Sigara kullananların ve sağlık sektörü çalışanlarının sigara bırakma uygulamalarında elektronik sigaraya yer verilmesine yönelik görüşlerini inceleyen çalışmalar
- m. Ulusal ve uluslararası bazdaki sigaraya başlamanın önlenmesine yönelik hizmetlerinin etkililik değerlendirmeleri
- n. Pasif içicilik ile ilgili çalışmalar
- o. Türkiye ve Dünya'da tütün kontrol politikası araçları ile ilgili çalışmalar (Örnek: fiyat ve vergilendirme, satış usulleri, yaş kısıtlamaları vb.)
- p. Pasif duman maruziyeti etkileri ve yapılması gerekenler
- q. Bulaşıcı hastalıklar ve tütün ürünleri arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalar
- r. Tütün endüstrisinin sağlık sektöründe (ilaç firması ve benzer yeni statüler ile) pozisyon almasının yaratacağı etik sorunlar
- s. Dumansız hava sahası uygulamalarındaki güncel durum, aksayan yönler ve ihtiyaçlar
- t. Kadın ve genç kadınlarda son yıllarda görülen tütün kullanım sıklığındaki artışın nedenlerini inceleyen araştırmalar
- u. Tütün endüstrisinin ekonomik ve finansal boyutlarına ilişkin araştırmalar
- v. Tütün ve nikotin alanına; sosyal bilimler, antropoloji, etnografi, hukuk, mevzuat ve politika araştırmalarını dahil eden çalışmalar
- w. İlaç Geri Ödeme Sistemlerinde Sigara Kullanmama Kriterinin Yeri ve Etkileri Üzerine Araştırmalar
- x. Tütün endüstrisinin yeni nikotin ürünleri, elektronik sigara ve nikotin poşetlerini gençlere yönelik yaygınlaştırma girişimlerini inceleyen araştırmalar

Uyuşturucu Madde Bağımlılığı

- a. Farklı uyuşturucu maddelerin kullanımını etkileyen faktörlerin araştırılması
- b. Uyuşturucu madde bağımlılığının nedenlerine ilişkin etiyolojik çalışmalar
- c. Üniversite gençliğinde esrar kullanım sıklığı ile ilgili çalışmalar/ Üniversite gençliğinde uyuşturucu madde kullanım sıklığı ile ilgili çalışmalar
- d. Gençlerde uyuşturucu madde kullanımını önleme girişimlerinin etkililik değerlendirmeleri
- e. Uyuşturucu madde kullanımının/çoklu uyuşturucu madde kullanımının kamu sağlığına etkileri (Örnek: işsizlik, aile hayatında huzursuzluk, eğitimi bırakma vb.)
- f. Uyuşturucu madde geçmişi/bağımlısı olan bireylerin iş hayatında yer almasını sağlayacak reentegrasyon modellerini geliştirmeye yönelik çalışmalar
- g. Reçetelendirilmiş ilaçların kötüye kullanımı ve kullanım trendlerinin incelenmesi
- h. Yeni psikoaktif/uyuşturucu maddelerin tespitine yönelik analitik metot geliştirme çalışmaları
- i. Uyuşturucu maddelerin yasallaştırılması yönündeki bölgesel akımları incelenme çalışmaları
- j. Türkiye'nin uyuşturucu madde politikalarını bölgesel ve küresel örgütlerin politikaları ile karşılaştırma çalışmaları
- k. Uyuşturucu madde bağımlılığı ile mücadelede sivil toplum örgütlerinin rolünü uluslararası örnekler bağlamında inceleyen çalışmalar
- l. Trafikte uyuşturucu madde kullanımının yol açtığı sorunlar
- m. Sağlık sektöründe bağımlılık yapıcı ilaç etken madde istismarının incelenmesine yönelik çalışmalar
- n. Prodrug kullanımı ve önleyici çalışmalar
- o. Kadınlarda/gebelerde uyuşturucu madde kullanımı ve bebekler/ neonatal ölüm üzerine etkileri
- p. Ebeveynlerde uyuşturucu madde kullanımının çocuklara ve aile yapısına etkisinin araştırılması
- q. Ebeveynsiz büyütülen çocukların/gençlerin uyuşturucu madde kullanım sıklığı ve kullanım nedenlerinin araştırılması

- r. Dezavantajlı bireylerde uyuşturucu madde kullanımı ve önleyici iyi uygulama örnekleri
- s. İlaçların kötüye kullanımı ve bağımlılık arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmalar
- ş. Steroid Kullanımı ve bağımlılık arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmalar

Davranışsal Bağımlılıklar (Dijital oyun oynama, kumar oynama, sosyal medyanın aşırı kullanımı, akıllı telefonun aşırı kullanımı, çevrim içi pornografi, egzersiz ve alışveriş ile ilgili çalışmalar başta olmak üzere)

- a. Davranışsal bağımlılıkların nedenlerine ilişkin etiyolojik çalışmalar (Örnek: Genetik faktörler, psikopatoloji, çevresel faktörler, arkadaş ilişkileri, ruhsal dayanıklılık vb.)
- b. Davranışsal bağımlılıkların geniş ölçekte yaygınlığına ilişkin çalışmalar
- c. Davranışsal bağımlılıklarla ilgili ulusal/uluslararası politikalar ve yasal düzenlemeler
- d. Davranışsal bağımlılıkların tedavisine (psikoterapi ve tıbbi/farmakolojik) ilişkin çalışmalar
- e. Dijital oyun bağımlılığı ve kumar bağımlılığı ilişkisini inceleyen çalışmalar
- f. Okul dönemi çocuklarda kumar bağımlılığını yaygınlığı
- g. Davranışsal bağımlılıkların nedenlerine ilişkin sosyolojik çalışmalar
- h. Okul çağındaki çocuklarda teknolojinin bilinçli kullanımını destekleyen çalışmalar
- i. Okul çağındaki çocuklarda teknolojinin bilinçli kullanımını destekleyen program geliştirme ve uygulamaya dönük çalışmalar
- j. Davranışsal bağımlılıkları önlemeye yönelik çalışmalar
- k. Teknoloji okuryazarlığı bağlamında sosyal medya bağımlılığı üzerine araştırmalar
- l. Dijital İyi Olma ve Medya Okuryazarlığı Alanındaki Araştırmalar
- m. Bağımlılıkla Mücadele Medyanın Rolüne İlişkin Araştırmalar

Genel

- a. Bağımlılıklarla ilgili tedavi uygulamalarında psikoterapi yaklaşımlarının etkililiğini incelemeye yönelik çalışmalar

- b. Bağımlılıkların ahlaki ve felsefi boyutlarını incelemeye yönelik çalışmalar
- c. Aile içi ilişkilerle bağımlılık süreçleri arasındaki ilişkileri incelemeye yönelik çalışmalar (Örnek: aile içi şiddet vb.)
- d. Bağımlılıklarla ilgili önleme ve tedavi uygulamalarında maneviyat temelli yaklaşımlar
- e. Bağımlılıklarla ilgili sosyal hizmet müdahaleleri
- f. Bağımlılıkla ilgili ülkeler arası sosyal politika karşılaştırmaları
- g. İşyerinde madde kullanımı ve bağımlılıklar (alkol, yasadışı madde, dijital oyun ve kumar bağımlılığı)
- h. Bağımlılıklar ile ilgili önleme çalışmalarının etkililik değerlendirmeleri
- i. Sağlık çalışanlarının bağımlılıklarla ilgili bilgi ve tutum düzeyini incelemeye yönelik çalışmalar
- j. Enerji içeceklerinin gençler üzerindeki olası etkileri
- k. Bağımlılık ve suç davranışı arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalar
- l. Tüketim ve bağımlılık arasındaki ilişkiler
- m. Bağımlılık ve mekân arasındaki ilişkiler
- n. Bağımlılıklarla ilgili uygulamaların, politikaların sosyal ve ekonomik etkileri
- o. Tedavi, müdahale alan bireylerin (ergenler, gençler) sosyal, duygusal davranışlarındaki değişimin incelenmesi: Boylamsal çalışma
- p. Bağımlılığın sosyolojisi
- q. Bağımlılıklarla ilgili önleme ve tedavi uygulamalarında etik sorunlar
- r. Bağımlılıklarla ilgili önleme ve tedavi uygulamalarında hukuki çerçeve
- s. Bağımlılıklarla ilgili önleme savunuculuğunda yöntemibilim
- t. Bağımlılıklarla ilgili önleme ve tedavinin tarihi incelenmesi
- u. Bağımlılıklarla ilgili önleme ve tedavi kurumları
- v. Erken dönem ilişkilerin bağımlılık üzerine etkisi
- w. Medya ve Bağımlılık İlişkisini Konu Edinen Araştırmalar
- x. Bağımlılıklar ve yapay zekâ ilişkisini inceleyen çalışmalar